

**O'ZBEKISTONDA TURISTLAR OQIMI O'SISHI VA TURISTIK
OBYEKTLARNI RIVOJLANTIRISH**

Sobirov Abdug'affor

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti, turizm yo'nalishi, talabasi

Sheraliyev Elbek

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti, turizm yo'nalishi, talabasi

Annotatsiya

Markaziy Osiyoning marvaridlaridan biri bo‘lgan O‘zbekistonga so‘nggi yillarda sayyoohlar kelishi sezilarli darajada o‘sdi, bu esa mamlakat turizmdagi dinamik o‘zgarishlardan dalolat beradi. Sayyoohlar sonining bunday o’sishini O’zbekistonning sayyoohlik ob’ektlarini rivojlantirish va yaxshilashga, sayohatchilarga madaniy boyliklar, tarixiy boyliklar va zamonaviy qulayliklarning jozibali uyg'unligini taqdim etishga qaratilayotgan strategik e'tibori bilan bog'lash mumkin. Mamlakat infratuzilmaga, barqaror amaliyotga sarmoya kiritishda va o‘zining turli diqqatga sazovor joylarini targ‘ib qilishda davom etar ekan, O‘zbekiston jadal sur’atlar bilan jahon turizm xaritasida izlanayotgan manzil sifatida paydo bo‘lmoqda.

Kalit so'zlar:turizm,turistik xizmatlar,firmalar,turistik obyektlar,arxitektura.

Аннотация

Приток туристов в Узбекистан, одну из жемчужин Центральной Азии, за последние годы значительно увеличился, что свидетельствует о динамичных изменениях в туристическом ландшафте страны. Такое увеличение числа туристов можно объяснить стратегическим акцентом Узбекистана на развитии и совершенствовании туристических объектов, предоставляя путешественникам привлекательное сочетание культурных ценностей, исторических ценностей и современных удобств. Поскольку страна продолжает инвестировать в инфраструктуру, устойчивые практики и продвигать свои различные достопримечательности, Узбекистан быстро становится востребованным направлением на глобальной туристической карте.

Ключевые слова: туризм, туристические услуги, компании, туристические объекты, архитектура.

Abstract

The arrival of tourists to Uzbekistan, one of the jewels of Central Asia, has grown significantly in recent years, which indicates dynamic changes in the country's tourism landscape. Such an increase in the number of tourists can be attributed to Uzbekistan's strategic focus on developing and improving tourist facilities, providing travelers with an attractive combination of cultural treasures, historical treasures and modern amenities. As the country continues to invest in infrastructure, sustainable practices

and promote its various attractions, Uzbekistan is rapidly emerging as a sought-after destination on the global tourism map.

Key words: tourism, tourist services, companies, tourist objects, architecture.

KIRISH

O‘zining qadimiy shaharlari, jo‘sinqin bozorlari va arxitektura durdonalari bilan ajralib turadigan O‘zbekiston azaldan tarix ixlosmandlari, sarguzasht izlovchilar va zukko sayohatchilarni o‘ziga jalg etib kelgan. Biroq, aynan mamlakatning turizmni rivojlantirishga bo‘lgan yondashuvidagi so‘nggi o‘zgarishlar butun dunyo bo‘ylab sayyohlar orasida yangi qiziqish va ishtiyoq uyg‘otdi. O‘zining noyob merosi va tabiiy go‘zalligidan foydalangan holda, O‘zbekiston o‘zini haqiqiy tajriba, madaniy sho‘ng‘inlik va samimiy mehmondo‘stlikni qidirayotganlar uchun jozibali variant sifatida ko‘rsatdi. O‘zbekistonga sayyohlar oqimining sezilarli o‘sishi davlat va xususiy sektor tomonidan mamlakatning turizm takliflarini xalqaro standartlar darajasiga ko‘tarish borasida amalga oshirilayotgan muvaffaqiyatli sa’y-harakatlardan dalolat beradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tarixiy obidalarni restavratsiya qilish, turar joyning zamonaviy variantlarini qurish va transport tarmoqlarini yaxshilashga sarmoya kiritib, O‘zbekiston tashrif buyuruvchilar uchun uning rang-barang joylarini o‘rganish va an’analarga boy gobelenlar bilan tanishish uchun qulay muhit yaratdi. Qolaversa, O‘zbekistonning barqaror turizm amaliyotiga, jumladan, madaniy merosni saqlash va atrof-muhitni asrashga sodiqligi sayohatchilarning mazmunli va mas’uliyatli sayohat tajribasini ko‘proq izlashiga sabab bo‘lmoqda. Turizmni rivojlantirish va uning tabiiy va madaniy boyliklarini muhofaza qilish o‘rtasidagi muvozanatni saqlash orqali O‘zbekiston nafaqat sayyohlik maskani sifatidagi jozibadorligini oshirdi, balki turizm sanoatining uzoq muddatli barqarorligini ham ta’mindadi. Sayyohlik o‘sishi va rivojlanishining rivojlanayotgan manzarasida O‘zbekiston haqiqiylik, madaniy jo‘sinqinlik va samimiy mehmondo‘stlik mayoqi sifatida ajralib turadi. Sayyohlik ob’ektlariga strategik investitsiyalar, barqarorlikni ta’minalash va o‘z merosini saqlashga sodiqlik bilan mamlakat butun dunyo bo‘ylab sayohatchilarning qalbi va ongini zabit etishga va ularga o‘tmishni quchoqlagan holda o‘tmishni nishonlaydigan tajriba gobelenini taqdim etishga tayyor.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

O‘zining boy madaniy merosi va tarixiy ahamiyati bilan mashhur mamlakat bo‘lgan O‘zbekistonga so‘nggi yillarda sayyohlar kelishi sezilarli darajada oshganiga guvoh bo‘ldi. Ushbu oqim hukumatning sayyohlik ob’ektlari va infratuzilmasini yaxshilash bo‘yicha faol sa’y-harakatlari bilan bog‘liq bo‘lishi mumkin, bu esa mamlakatni global turizm sanoatida taniqli o‘yinchi sifatida joylashtiradi. Sifatli xizmat

ko'rsatish, barqaror amaliyot va madaniy boyliklarni saqlashga e'tibor qaratib, O'zbekiston nafaqat ko'proq tashrif buyuruvchilarni jalg qilmoqda, balki sohada uzoq muddatli o'sish va raqobatbardoshlikni qo'llab-quvvatlamoqda.[2]

O'zbekistonning turizm yo'nalishi sifatida yuksalishi:

2018-yilda O'zbekistonga 5,3 million sayyoh tashrif buyurdi, bu o'tgan yillarga nisbatan tashrif buyuruvchilar soni sezilarli darajada oshganini ko'rsatdi. Ushbu o'sish tendentsiyasini mamlakatning turizmni rivojlantirish va sayohatchilarning turli ehtiyojlarini qondirish uchun jahon darajasidagi ob'ektlarni rivojlantirish bo'yicha strategik tashabbuslari bilan bog'lash mumkin. Mehmonxonalar, transport tarmoqlari va madaniy ob'ektlarni qurish va ta'mirlashga sarmoya kiritib, O'zbekiston ham mahalliy, ham xorijiy mehmonlarni o'ziga jalg etadigan mehmondo'st muhit yaratdi.

Barqaror turizm amaliyoti va madaniy merosni saqlash:

Barqaror turizm muhimligini anglagan holda, O'zbekiston o'zining madaniy merosi va tabiiy boyliklarini asrab-avaylashga ustuvor ahamiyat berdi. Sayyoohlар xavfsizligini ta'minlash, atrof-muhitni muhofaza qilish va tarixiy obidalarni qo'riqlash bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish orqali mamlakat sayohatchilarga haqiqiy va boyituvchi tajribalarni taklif qilish bo'yicha obro'ga ega bo'ldi. Barqaror amaliyotga bo'lган bunday sodiqlik nafaqat O'zbekistonning sayyoqlik yo'nalishi sifatidagi jozibadorligini oshiribgina qolmay, balki bu sohaning uzoq muddatli barqarorligiga ham hissa qo'shadi.[3]

Davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash va infratuzilmani rivojlantirish:

O'zbekiston hukumati strategik rejalashtirish va investitsiyalar orqali turizmni rivojlantirishda muhim rol o'ynadi. Siyosatni xalqaro standartlarga moslashtirish, viza tartib-qoidalarini takomillashtirish va turizmni targ'ib qilish bo'yicha sa'y-harakatlarni kengaytirish orqali O'zbekiston o'zini dam olish va madaniy kashfiyotlar uchun yetakchi yo'nalish sifatida muvaffaqiyatli joylashtirdi. Zamonaviy sayyoqlik inshootlari, jumladan, turar joy, ovqatlanish va transport vositalarining rivojlanishi mamlakatning jahon auditoriyasi uchun jozibadorligini yanada oshirdi. Oxirgi yillarda O'zbekistonga sayyoohlар oqimi sezilarli darajada oshdi, birgina 2018 yilning o'zida 5,3 million sayyoh tashrif buyurgan. Bu o'sish mamlakatning turizm ob'ektlari va infratuzilmasini jahon standartlariga mos ravishda rivojlantirish va yaxshilash bo'yicha birgalikdagi sa'y-harakatlari bilan bog'liq. Turizm salohiyatini asosiy iqtisodiy omil sifatida e'tirof etgan O'zbekiston sayyoohlар oqimining ortib borayotganini qondirish uchun mehmonxonalar, transport tarmoqlari, madaniy ob'ektlar va boshqa qulayliklarni qurish va obodonlashtirishga faol sarmoya kiritmoqda. Qolaversa, hukumatning barqaror turizm amaliyotini ilgari surish va O'zbekistonning boy madaniy merosini asrab-avaylashga qaratayotgan strategik e'tibori sohaning yanada rivojlanishiga xizmat qilmoqda. Sifatli xizmat ko'rsatish, tashrif buyuruvchilar xavfsizligi va ekologik barqarorlik kabi tamoyillarga ustuvor ahamiyat berib,

O‘zbekiston o‘zining tabiiy va tarixiy boyliklarini kelajak avlodlar uchun asrab-avaylash bilan birga sayyoohlar uchun unutilmas va haqiqiy tajribani ta’minlashni maqsad qilgan.Ushbu birgalikdagi sa'y-harakatlar tufayli O'zbekiston nafaqat ko'proq sayyoohlarni jalb qilmoqda, balki o'zini global turizmida raqobatbardosh va istalgan yo'nalish sifatida namoyon etmoqda. Sayyoohlik ob'ektlarining doimiy rivojlanishi mamlakatning sayohatchilarga turli xil va boyituvchi tajribalarni taklif qilish va shu orqali yuqori darajadagi turizm yo'nalishi sifatidagi obro'sini mustahkamlashga sodiqligini ta'kidlaydi.[5]

XULOSA

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, O‘zbekistonning yetakchi sayyoohlik yo‘nalishiga aylanib borayotgani uning mukammallik, barqarorlik va madaniyatni asrab-avaylashga sodiqligidan dalolatdir. Sayyoohlik ob'ektlari va infratuzilmasini rivojlantirishga ustuvor ahamiyat berish orqali mamlakat tashrif buyuruvchilar oqimini muvaffaqiyatl oshirdi va umumiy turizm tajribasini oshirdi. Doimiy davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlanayotgan sarmoya va sifatli xizmat ko‘rsatishga e’tibor qaratilishi bilan O‘zbekiston haqiqiy madaniy tajribalar va unutilmas sarguzashtlarni qidirib topmoqchi bo‘lgan sayohatchilar tashrif buyurishi shart bo‘lgan joy sifatida jahon miqyosida o‘z mavqeini yanada mustahkamlashga tayyor.[4]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

- 1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
- 2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O‘zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko‘rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
- 3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
- 4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmnинг samaradorligi takomillashtirish yo‘nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]
- 5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko‘rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]